

Meddelande om dataskydd till deltagare i den nationella brottsofferundersökningen 2023

DATASKYDDSBESKRIVNING/DATASKYDDSMEDDELANDE FÖR VETENSKAPLIG UNDERSÖKNING EU:s allmänna dataskyddsförordning Artiklarna 12–14 Datum för uppgörande: 28.9.2023

Information för deltagare i den nationella brottsofferundersökningen

Du deltar i *den nationella brottsofferundersökningen* som genomförs av Helsingfors universitet. Den nationella brottsofferundersökningen är en enkätundersökning som genomförs regelbundet. Den kartlägger upplevelser som brottsoffer och trygghetskänslan hos personer i åldern 15–74 år. Den nationella brottsofferundersökningen ger viktig och unik information om livet och tryggheten.

Det är frivilligt att delta i undersökningen och att lämna sina personuppgifter. Du utsätts inte för några negativa följder om du inte deltar i undersökningen eller om du avbryter ditt deltagande i undersökningen. I slutet av meddelandet beskrivs närmare vilka rättigheter du har som deltagare i undersökningen.

Information om behandlingen av personuppgifter

I undersökningen används personuppgifter som material. Syftet med denna beskrivning är att ge information om de personuppgifter som hanteras, om varifrån personuppgifterna erhålls och hur de används i undersökningen. I slutet av denna beskrivning finns mer ingående information om de rättigheter som de registrerade har.

Undersökningens personuppgiftsansvariga

Helsingfors universitet

Adress: PB 3 (Fabiansgatan 33) 00014 Helsingfors universitet

Kontaktperson och ansvarig forskare

Kontaktperson i frågor som gäller undersökningen:

Namn: Matti Näsi, ansvarig forskare

Fakultet/avdelning/enhet: Institutet för kriminologi och rättspolitik

Adress: PB 16 (Snellmansgatan 10)

Telefonnummer: +358 504489181

E-postadress: matti.j.nasi@helsinki.fi

Dataskyddsombudets kontaktuppgifter

Helsingfors universitets dataskyddsbud nås per e-post på adressen tietosuoja@helsinki.fi.

Beskrivning av forskningsprojektet och syftet med hanteringen av personuppgifter

Undersökningen genomförs av Institutet för kriminologi och rättspolitik vid Helsingfors universitet. De personer som deltar i enkätundersökningen har lottats ut slumpmässigt ur Statistikcentralens befolkningsdatabaser. Du kan delta i enkätundersökningen med en elektronisk blankett eller pappersblankett. Det är frivilligt att delta i undersökningen och att lämna sina personuppgifter. Du utsätts inte för några negativa följder om du inte deltar i undersökningen eller om du avbryter ditt deltagande i undersökningen. Med tanke på enkätundersökningens tillförlitlighet är det dock viktigt att så många som möjligt deltar.

Den nationella säkerhetsenkäten är en landsomfattande enkätundersökning för att följa upp medborgarnas säkerhetssituation och förändringar i den. I enkäten ingår frågor om att bli brottsoffer, den upplevda säkerheten och brottsligheten i Finland. Alla uppgifter som samlas in är nödvändiga för undersökningen och den statistiska analysen.

Utförare av undersökningen

De uppgifter som samlas in i undersökningen behandlas i Helsingfors universitets forskningsverksamhet.

Uppgifter i undersökningsmaterialet

I undersökningen samlas uppgifter om erfarenheter och attityder i anslutning till brottsofferupplevelser. Dessutom samlas uppgifter om deltagarnas bakgrundsfaktorer såsom ålder, kön, egen och föräldrarnas härkomst och språk, boendearrangemang och familjens socioekonomiska ställning.

Undersökningsmaterialet förvaras så att de enskilda deltagares identitet inte avslöjas. Materialet analyseras med statistiska metoder och den enskilda personens svar framgår inte av resultaten.

Källor från vilka personuppgifter samlas in

Uppgifterna samlas in med en elektronisk enkät. Varje deltagare får en personlig svarskod som Statistikcentralen kombinerar med uppgifter som gör det möjligt att identifiera personen ur registren. Koderna används för att kombinera uppgifterna med registeruppgifter som förvaltas av Statistikcentralen, Findata, Institutet för hälsa och välfärd, Folkpensionsanstalten, Brottspåföljdsmyndigheten, Rättsregistercentralen och Försvarmakten, och sammanslagningen görs av Statistikcentralen. Helsingfors universitets forskningsgrupp behandlar eller ser inga personuppgifter som motsvarar identifieringskoderna (t.ex. namn eller personbeteckningar) i något skede av undersökningen.

Känsliga personuppgifter

I undersökningen behandlas följande särskilda kategorier av personuppgifter enligt artikel 9 i dataskyddsförordningen (det vill säga känsliga personuppgifter):

- Ras eller etniskt ursprung
- Uppgifter om hälsa

Behandlingen av känsliga uppgifter bygger på artikel 9.2.j i dataskyddsförordningen (behandlingen är nödvändig för vetenskapliga eller historiska forskningsändamål) och på 6 § 1 mom. 7 punkten i dataskyddslagen (artikel 9.1 i dataskyddsförordningen tillämpas inte på behandling av uppgifter för vetenskaplig eller historisk forskning eller för statistikföring).

Undersökningen behandlar uppgifter om fällande domar i brottmål eller överträdelse.

Behandlingen av uppgifter om fällande domar i brottmål och överträdelse bygger på 7 § 1 mom. 2 punkten i dataskyddslagen (personuppgifter som rör i artikel 10 i dataskyddsförordningen avsedda fällande domar i brottmål och överträdelse eller därmed sammanhängande säkerhetsåtgärder får behandlas om de behandlas för vetenskaplig eller historisk forskning eller för statistikföring).

Varaktigheten av behandlingen av personuppgifter

Nationella brottsofferundersökningar är inte enskilda forskningsprojekt, utan det är fråga om ett fortlöpande forskningsprojekt som följer upp den tidsmässiga utvecklingen av upplevelser av brottslighet i Finland. Personuppgifterna behandlas så länge som forskningsprojektet pågår, dock minst fram till 2040.

Rättslig grund för behandling av personuppgifter

Den rättsliga grunden för behandling av personuppgifter är artikel 6.1.e i dataskyddsförordningen (**att utföra en uppgift av allmänt intresse**). Forskningsuppgiften för Institutet för kriminologi och rättspolitik föreskrivs i **lagen om Institutet för kriminologi och rättspolitik**.

Personuppgifter som behandlas

Urvalsstatistik, antal: 17 500 personer.

Urvalsprinciper: Hela landet är forskningsområde. Deltagarna representerar Finlands befolkning i åldern 15–74 år i fråga om ålder, kön och bostadsområde. Urvalet plockas ur Statistikcentralens befolkningsdatabas slumpmässigt. För kontakter med dem som valts ut för undersökningen innehåller urvalet deltagarnas kontaktuppgifter (namn, adress, telefonnummer och e-postadress). Endast Statistikcentralen har tillgång till kontaktuppgifterna. Kontaktuppgifterna förstörs senast 12 månader efter det att datainsamlingen har avslutats.

Enkätmaterial kompletteras med uppgifter från administrativa register. Enkätmaterial kombineras med registeruppgifter både för tiden före undersökningen och för kommande år. Kombinationen av registeruppgifter sker på basis av tillstånd. I undersökningen används individuella svars-koder (personliga koder) för att senare kombinera uppgifterna med de registeruppgifter som förvaltas av Statistikcentralen, Findata, Institutet för hälsa och välfärd, Folkpensionsanstalten och Brottsförhållningsmyndigheten. För forskningsmaterial inhämtas ur registerdatabasen bakgrundsuppgifter om de personer som deltagit i undersökningen samt deras närmaste familjemedlemmar (t.ex. föräldrar, syskon, partner). Datagrupperna i registermaterial innehåller grundläggande demografiska uppgifter ur Statistikcentralens databaser (t.ex. ålder, modersmål, medborgarskap och härkomst), familjens/hushållets struktur (t.ex. antalet barn),

befolkningsuppgifter, bostadsförening, utbildning och deltagande i utbildning (t.ex. skolprestationer, högsta avlagda examen, studentstatus och utbildningsområde), sysselsättning (t.ex. anställningsförhållanden och arbetslöshet, pension, investering, arbetssökning, arbetskraftsutbildning, arbetsmarknadsställning), utkomst (t.ex. inkomster, inkomstöverföringar, förmögenhet, utsökning), bosättningsland och regional platsinformation, uppgifter om lån/krediter samt uppgifter om brottslighet och domar före och efter enkätundersökningen. Dessutom innehåller datagrupperna uppgifter om deltagarens och hans eller hennes familjemedlemmars (föräldrar, syskon, partner) välbefinnande (t.ex. hälsa, vårdanmälningar och uppgifter ur barnskyddsregistret), sociala förhållanden (t.ex. adoption), utövande av rösträtt samt tester som utförts som en del av beväringstjänsten.

Svaren och de registeruppgifter som kombineras med dem kan också användas i framtida undersökningar – användningen av uppgifterna i andra undersökningar kräver dock alltid ett separat tillstånd av forskarna. Uppgifterna kombineras enbart i forskningssyfte och vilka uppgifter som ska kombineras avgörs alltid enligt behovet för forskningen. För att de registeruppgifter som krävs för forskningen ska kunna kombineras korrekt med enkätsvaren är det viktigt att entydigt kunna identifiera de personer som deltar i projekten, och den ovan nämnda hanteringen av svarskoder är viktig för att genomföra undersökningen och de uppgifter som föreskrivs i lagen om Institutet för kriminologi och rättspolitik (lagen om Institutet för kriminologi och rättspolitik, 1 § 2 mom.). Statistikcentralen svarar för att kombinera uppgifterna med registeruppgifterna och Helsingfors universitets forskningsgrupp varken behandlar eller ser deltagarnas namn, personbeteckningar eller andra identifieringskoder som motsvarar personuppgifter i något skede av undersökningen. Med Statistikcentralen upprättas ett avtal om behandlingen av uppgifter, där man kommer överens om att uppgifterna ska användas på ett säkert sätt.

Mottagare av uppgifterna

Den elektroniska enkätundersökningen genomförs med applikationen Unipark av företaget Questback. Questback är en samarbetspartner som uppfyller ytterst höga informationssäkerhetsstandarder (ISO 27001). Företagets server är belägen inom EU i Tyskland. Uppgifterna överförs eller överläts inte till länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Ett avtal om behandlingen av personuppgifter har ingåtts med samarbetspartnern.

Enkäten besvaras via en pseudonym inloggningskod (slumpmässiga teckenserier där personen inte direkt kan identifieras), med hjälp av vilken uppgifterna senare kan kombineras med de registeruppgifter som Statistikcentralen upprätthåller. Uppgifterna överförs till distansanvändningssystemet FIONA som uppfyller höga datasäkerhetsstandarder och där Statistikcentralen tar bort alla direkta identifieringsuppgifter (t.ex. inloggningskoden) från materialet. I distansanvändningssystemet FIONA inhämtar forskarna också uppgifter ur register som upprätthålls av Statistikcentralen, Findata, Institutet för hälsa och välfärd, Folkpensionsanstalten, Brottspåföljdsmyndigheten, Rättsregistercentralen och Försvarsmakten. Kodnyckeln för inloggningskoderna består av slumpmässiga teckenuppsättningar (uppgifter som gör det möjligt att kombinera teckenserien med en viss person) och förvaras hos Statistikcentralen. Helsingfors universitets forskningsgrupp behandlar inte i något skede av undersökningen direkta personuppgifter om deltagarna, såsom namn, adresser eller personbeteckningar. Ett avtal om behandlingen av uppgifter utarbetas tillsammans med Statistikcentralen angående behandlingen av materialet.

Forskningsmaterialet kan användas för forskningsändamål i lärdomsprov och i den övriga forskningen vid Institutet för kriminologi och rättspolitik samt i forskningssamarbete som institutet har med andra instanser (inklusive beställningsundersökning). I sådana fall tecknas ett separat avtal eller en förbindelse om behandlingen av materialet.

Överföring eller överlåtelse av uppgifterna till länder utanför EU eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Uppgifterna överförs eller överläts inte till länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Automatiserat beslutsfattande

Automatiska beslut fattas inte.

Skyddet av personuppgifter

Personuppgifterna i forskningsmaterialet behandlas och förvaras så att endast personer som behöver dem för forskning kan granska uppgifterna.

De pseudonyma uppgifter som behandlas i datasystemen skyddas med användarnamn och lösenord. Behandlingen av material i Statistikcentralens distansanvändningssystem FIONA omfattar dessutom passerkontroll.

Hur fysiskt material skyddas: Fysiskt material samlas inte in i undersökningen. Statistikcentralen svarar för säker förstöring av slutna postkuvert som innehåller deltagarnas namn.

Behandling av direkta identifieringsuppgifter:

Direkta identifieringsuppgifter raderas i analyskedet.

Hanteringen av personuppgifter efter att undersökningen slutförts

Forskningsmaterialet arkiveras utan identifierings- och registeruppgifter i Dataarkivet. För arkiveringen avlägsnas alla uppgifter som möjliggör indirekt identifiering från materialet. Över det pseudonyma materialet som förvaras i Statistikcentralens distansanvändningssystem FIONA ingår ett separat avtal om forskningstjänster med Statistikcentralen.

Den registrerades rättigheter samt avvikelser från rättigheterna

Kontaktpersonen i frågor som gäller den undersökta personens rättigheter är den person som meddelas i punkt 1 i denna beskrivning.

Den registrerades rättigheter

Enligt dataskyddsförordningen har den registrerade rätt att:

- få insyn i uppgifterna
- rätta uppgifter
- radera uppgifterna och bli bortglömd
- begränsa behandlingen av uppgifter
- överföra uppgifterna till ett annat system
- invända mot behandlingen av uppgifter

- inte bli föremål för automatiserat beslutsfattande

Den registrerade kan dock inte utöva alla rättigheter i alla situationer. Detta påverkas bland annat av den grund på vilken personuppgifter behandlas.

Mer ingående information om den registrerades rättigheter i olika situationer finns på dataombudsmannens webbplats: <https://tietosuoja.fi/rekisteroidyn-oikeudet-eri-tilanteissa>

Rättigheternas tillämplighet

Om behandlingen av personuppgifter i undersökningen inte kräver att den registrerade identifieras och den personuppgiftsansvariga inte kan identifiera den registrerade, tillämpas inte rätten till insyn i, rättelse, radering, begränsning av behandling, informationsskyldighet och flyttning av uppgifterna om inte den registrerade ger tilläggsinformation som möjliggör identifiering (artikel 11 i dataskyddsförordningen).

Avvikelse från rättigheterna

Dataskyddsförordningen och Finlands dataskyddslag möjliggör avvikelse från vissa av den registrerades rättigheter när personuppgifter behandlas för vetenskaplig forskning och genomförandet av rättigheterna skulle hindra uppnåendet av forskningsändamålet eller försvåra det i omfattande utsträckning.

Behovet att avvika från den registrerades rättigheter prövas alltid från fall till fall.

Rätt att lämna klagomål

Du har rätt att lämna klagomål till dataombudsmannens byrå om du anser att behandlingen av dina personuppgifter bryter mot lagstiftningen om dataskydd.

Kontaktinformation:

Dataombudsmannens byrå

Besöksadress: Fågelviksgränden 4, 00530 Helsingfors

Postadress: PB 800, 00531 Helsingfors

Växel: 029 56 66700

Fax: 029 56 66735

E-post: tietosuoja(at)om.fi